บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ
สี่เส้าสร้างสุข

สถานการณ์การเข้าสู่สังคมสูงวัย จังหวัดสุโขทัย ที่เข้าสู่ **"สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์"** ตั้งแต่ปี 2562 เผชิญปัญหาโครงสร้างประชากร อัตราการเกิดน้อย อัตราตายสูงขึ้น รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้ง โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) การเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุจราจร อัตราฆ่าตัวตายสำเร็จเกินเกณฑ์ โรคติดเชื้อ ปัจจัยกำหนดสุขภาพที่ซับซ้อน ไม่อาจจะรับมือหรือแก้ไขได้ด้วยการทำงานวิธีเดิมๆ

จุดเปลี่ยนที่ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหา

การทำงานแบบเดิมFunction ของแต่ละหน่วยงาน เป็นการทำงานตามตัวชี้วัดของหน่วยงานของตนเอง ไม่ตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชน **จุดเปลี่ยนสำคัญคือการมองเห็นปัญหาที่มากกว่าปัญหาด้านสุขภาพ คือ มองปัญหาให้ครบทั้ง 5 ด้านที่สำคัญ** ได้แก่ **ปัญหาด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และเทคโนโลยี : นวัตกรรม ร่วมกันเคลื่อนไปด้วยกันโดยพลังชุมชน**

การทำงานแบบแนวดิ่งและต่างคนต่างทำตามภารกิจตัวชี้วัดของหน่วยงาน ไม่ตอบสนองปัญหาความต้องการของชุมชนได้ จึงต้องมีกลไกที่เกิดจากการรวมพลังของชุมชน โดยคณะกรรมการสุขภาพตำบล เป็นกลไกขับเคลื่อน เรียกว่า บวร.ร. ประกอบไปด้วย บ้าน วัด รัฐ ราษฎร์ (เอกชน) ร.สร้างสุขภาวะ เป็นความสัมพันธ์แบบแนวราบ ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะพัฒนาพื้นที่สุขภาวะให้เกิดผลลัพธ์เป็นรูปธรรม การมองเห็นปัญหาว่ามีเหตุปัจจัยเกี่ยวข้องและเชื่อมร้อยกันทำให้ต้องเปลี่ยนมุมมองการทำงาน มาเชื่อมร้อยคน เชื่อมร้อยงาน เกิดการบูรณาการอย่างแท้จริง โดยมีมติข้อตกลงร่วมกันที่จะใช้ **"ธรรมนูญชุมชน"** เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน

เกิดผลลัพธ์

- **ประเด็นนโยบายสาธารณะรองรับสังคมสูงวัยถูกกำหนดเป็นเป้าหมายร่วมในระดับอำเภอและในระดับจังหวัด** การมุ่งสนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายรูปธรรมระดับตำบล/อำเภอด้วยเครื่องมือสมัชชาสุขภาพจังหวัด ธรรมนูญสุขภาพพื้นที่

- **เกิดการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง การดูแลคุณภาพชีวิต ที่มากกว่าคำว่าสุขภาพ แต่ ดูครอบคลุมทั้ง 5 มิติ ได้แก่ สุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี (นวัตกรรม)** เกิดพื้นที่ต้นแบบอาหารปลอดภัย จากสารเคมี ผลิตภัณฑ์สุขภาพปลอดภัย พื้นที่ต้นแบบ การใช้ยาสมเหตุผล --ตำบลปลอดเชื้อดื้อยาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาศักยภาพ อสม.ให้เกิดความเข้มแข็ง อสม.ด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ชุมชนระดับชาติ และมีอสม.คุ้มครองผู้บริโภค

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาจากการประชุมกันอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ลักษณะ **"สภากาแฟ"** ประจำเดือน มีการพัฒนา **"คน"** ให้มีศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ **โดยเฉพาะกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญของทุกภาคส่วน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงานในพื้นที่ มีพลังมดงาน คือ อสม. ทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็งมีการสร้างเพื่อนใหม่ระหว่างกระบวนการ** เช่น ปปท. สภาองค์กรชุมชน และการสร้างการมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการสมัชชาหรือการทำประชาคมบนฐานการใช้ข้อมูลจากหน่วยงานและข้อมูลของชุมชนมาช่วยในการวิเคราะห์ แก้ปัญหาวางแผนจัดกระบวนการ สรุปและประเมินผล